

Orde van dienst op zondag 30 juni 2019

De Regenboog, aanvang 10:00 uur

Voorganger : ds. Hans van Walsum, Alblasserdam
Lector : Marion Veenis
Organist : Arie Vooijs
M.m.v. : De Regenboogcantorij o.l.v. Arie Vooijs

Collectes - Diaconie
- Wijkwerk
- Wijkbegroting

SAMENKOMEN

Orgelmuziek

*De ambtsdragers en de voorganger komen binnen.
Als zij gaan zitten, worden we stil om ons voor te bereiden op de dienst.*

Stilte

Welkom en mededelingen

U mag gaan staan

Aanvangslied: 'Heer, onze Heer, hoe heerlijk is uw naam' – Psalm 8
Psalm 8a: 1, 2, 3 en 6

Groet en bemoediging

(v.): Genade zij u en vrede van God de Vader en van de Heer Jezus Christus

(g.): Amen

(v.): Onze hulp is de Naam van de Heer

(g.): die hemel en aarde gemaakt heeft.

Drempelgebed

U mag gaan zitten

De cantorij zingt als inleiding op het Kyrië: 'Thou knowest Lord'
Henry Purcell (1659 - 1695)

Thou knowest, Lord, the secrets of our hearts;
Shut not thy merciful ears unto our prayers;
But spare us, Lord most holy, O God most mighty.
O holy and most merciful Saviour, Thou most worthy Judge eternal,
Suffer us not at our last hour,
For any pains of death to fall away from Thee.

Vertaling:

Gij kent, o Heer, de geheimen van onze harten
Sluit uw genadige oren niet voor ons gebed
Maar spaar ons, Heer, spaar ons, heiligste Heer O God, o almachtige God

O heilige en genadige Redder, Gij achtenswaardige eeuwige Rechter
Laat ons in ons laatste uur niet lijden
Dat Gij ons in onze doodsstrijd niet ontvalt.

Kyriegebed

Glorialied: 'Loof God die zegent al wat leeft'
Lied 273: 1 en 2
couplet 1 (cantorij); couplet 2 (allen)

DIENST VAN HET WOORD

Gebed om de Heilige Geest

Kinderlied: 'Kinderen van de Vader'
Hemelhoog, Lied 705: 1, 2, 3 en 4

De kinderen gaan naar hun eigen dienst

Lied als inleiding op de Schriftlezing: 'Het woord van God'
Hemelhoog, Lied 278: 1, 2, 3 en 4
couplet 1 (cantorij); coupletten 2, 3 en 4 (allen)

Schriftlezing: Filippenzen 2: 1 - 11

¹ Nu u door Christus zozeer bemoedigd wordt en liefdevol getroost, nu er onder u zo'n grote verbondenheid met de Geest is, zo veel ontferming en medelijden, ² maak mij dan volmaakt gelukkig door eensgezind te zijn, één in liefde, één in streven, één van geest. ³ Handel niet uit geldingsdrang of eigenwaan, maar acht in alle bescheidenheid de ander belangrijker dan uzelf. ⁴ Heb niet alleen uw eigen belangen voor ogen, maar ook die van de ander. ⁵ Laat onder u de gezindheid heersen die Christus Jezus had. ⁶ Hij die de gestalte van God had, hield zijn gelijkheid aan God niet vast, ⁷ maar deed er afstand van. Hij nam de gestalte aan van een slaaf en werd gelijk aan een mens. En als mens verschenen, ⁸ heeft hij zich vernederd en werd gehoorzaam tot in de dood – de dood aan het kruis. ⁹ Daarom heeft God hem hoog verheven en hem de naam geschonken die elke naam te boven gaat, ¹⁰ opdat in de naam van Jezus elke knie zich zal buigen, in de hemel, op de aarde en onder de aarde, ¹¹ en elke tong zal belijden: 'Jezus Christus is Heer,' tot eer van God, de Vader.

We zingen: 'Naam van Jezus, die ten dode'
Lied 557: 1, 2 en 3
couplet 1 (cantorij); coupletten 2 en 3 (allen)

Verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus

Ruim een jaar geleden was Kim Phuc in Nederland, het napalmmeisje, 'het meisje van de foto'. Een iconisch beeld uit de Vietnamoorlog. Het na Anne Frank meest bekende oorlogskind uit de geschiedenis vertelde haar levensverhaal: indrukwekkend, aangrijpend, hoe één verschrikkelijke bom haar leven verwoestte maar ook radicaal veranderde. Kim Phuc deed op haar Nederlandse tournee – ter gelegenheid van de Nederlandse vertaling van haar autobiografie - ook Alblasserdam aan. Ik had het voorrecht haar daar te mogen interviewen. Ik zal die avond niet snel vergeten. Er is me veel bijgebleven. Zeker ook wat zij zei over gerechtigheid, genoegdoening. Iemand vroeg daarnaar: moeten de schuldigen

die jou dit hebben aangedaan, niet worden gestraft? horen ze geen verantwoording af te leggen? heb je geen behoefte aan gerechtigheid? Kim Phuc benadrukte zeker het belang van gerechtigheid, dat het voor slachtoffers heel belangrijk is dat daders verantwoording afleggen enzovoort. Kim Phuc vertelde ook over de wraakgevoelens, de haat, die ze lang met zich meedragen had. Die gevoelens brachten haar niets. Ze zei dat ze pas echt verder kwam toen de wraakgevoelens, de haat op de achtergrond raakten en plaats maakten voor vergeving, een blik op de toekomst in plaats van het verleden, vrede, naast gerechtigheid... Ze zag – mijn woorden en die van Paulus – af van haar eigenbelang en richtte en richt zich volledig op de inzet voor andere oorlogsslachtoffers, op de boodschap van vergeving, vrede, liefde. Daarmee liet zij iets zien van de gezindheid die Jezus Christus had. En dan zitten we midden in het bijbelgedeelte van vandaag.

Er gaat een verhaal over twee oude monniken die een leven lang hadden samen gewoond. Nog nooit hadden ze ruzie gemaakt. Op een dag zei de één tegen de ander: 'Laten we toch eens een keer ruzie maken, zoals alle gewone mensen doen.' De ander zei: 'Ik zou niet weten hoe je dat moest doen.' Toen legde de eerste monnik een steentje tussen hen beiden en zei: 'Ik zeg: dit steentje is van mij – en dan zeg jij: nee, het is van mij. En dan maak je daarover ruzie.' Zo deden ze. Maar toen de tweede zei: 'Het is van mij', zei de eerste: 'Dat is waar ook, het is van jou, neem het maar mee...' Hij zag af van zijn eigenbelang en dacht alleen aan dat van zijn broeder monnik. Daarmee liet ook hij iets zien van de gezindheid die Jezus Christus had.

In de gemeente van Filippi hebben de gemeenteleden er veel minder moeite mee om ruzie te maken. Integendeel, als je de brief van Paulus aan deze gemeente goed leest, kom je tot de ontdekking dat ze er in Filippi wat van kunnen! De eenheid in de gemeente dreigt verstoord te worden door egoïsme, door geldingsdrang, door eigenwaan. Eigenbelang. En toch is Paulus over geen enkele gemeente zo positief als over die van Filippi. In Filippi wonen dan ook geen bijzonder vervelende, onuitstaanbare mensen. In Filippi wonen mensen als u, jij en ik, die het meestal heel lastig vinden om de ander belangrijker te vinden dan zichzelf, om af te zien van eigenbelang, wraakgevoelens... Maar die ondertussen wel proberen om in het spoor van hun Heer en Heiland te leven.

De kerkvader Augustinus zei eens: 'Het diepste geheim van ons mens-zijn in deze gebroken wereld is de hoogmoed.' Daarom is de weg van Jezus Christus ons uiteindelijk ook zo vreemd. De kerkvader Augustinus zei ook: 'Het diepste geheim van Jezus Christus, van zijn mens-zijn in deze gebroken wereld, is de nederigheid.' Een wereld van verschil. Hoogmoed – nederigheid.

Over die wereld van verschil zingt Paulus in het tweede hoofdstuk van zijn brief aan de Filippenzen. Over Jezus Christus die zichzelf volledig opzij zette om er voor anderen te kunnen zijn, voor jou en mij. En dat is dan nog zwak uitgedrukt. Er zijn eigenlijk geen woorden voor. De 17de eeuwse Engelse priester en dichter John Donne zei het zo: 'God nam verworpen mensenvlees tot kleding / om broos genoeg te zijn voor doodlijk leed.' Het hoge geheim van Jezus Christus wordt in die dichtregel onder woorden gebracht. God is niet langer boven, ver weg, maar ook beneden. In Jezus heeft Hij alles wat van ons was tot het zijne gemaakt. Dus alles wat menselijk is, inclusief onze beperkingen en zelfs onze angsten zijn niet vreemd aan God, maar God heeft zich dat in zijn Zoon eigen gemaakt. In alle nederigheid.

In zijn brief aan de gemeente van Filippi wil Paulus uit de doeken doen wie Jezus nu werkelijk is. Met het oog op het leven, doen en laten van de gemeente, van gemeenteleden. Om hen richting te wijzen. De betekenis van Jezus' leven, zijn geboorte, zijn lijden, zijn sterven en opstanding. Al die grote dingen waar het in de kerk vaak over gaat. Al die grote dingen waar we uiteindelijk maar zo weinig van snappen, begrijpen.

Te groot voor ons, lijkt het wel. Paulus citeert in Filippenzen 2 een oud christelijk lied. Een lied dat hij ooit had geleerd. Een lied dat hem altijd was bijgebleven. Zoals dat zo vaak gaat met liederen. Op de weg van geloof, hoop en liefde kun je de dingen nu eenmaal vaak beter zingen dan zeggen. Zingenderwijs kom en blijf je dichter bij het hart van de zaak, die tussen God en mens gaande is. Met zingen kom je meestal een stuk verder dan met discussiëren en redeneren.... 'Christuspsalm', wordt dit lied wel genoemd.

Een lied over de weg van Christus. Hij had de gestalte van God, zo begint het lied. Hij was bekleed met de heerlijkheid van God. Maar Hij neemt de gestalte aan van een mensenkind. Helemaal mens dus. Eén van ons. Ons bestaan in. 'Hij hield zijn gelijkheid aan God niet vast' – 'De gestalte van een slaaf'. Een slaaf was helemaal niets, een niet-mens: arm, zonder bezit; vernederd, geen eigen stem; gehoorzaam... In de slavenwereld is hij afgedaald. De mensenwereld, toch wel. Waar zoveel mensen gebonden zitten, vast zitten aan van alles en nog wat, niet echt vrij.... Afgedaald. Jezus. Jean-Jacques Suurmond zei het in een column eens zo: 'Jezus haalt al onze godsvoorstellingen radicaal onderuit. God is geen chef van de kosmos maar een dienaar die voeten wast. God zetelt niet ongenaakbaar in een tempel maar geeft zich af met hoeren en tollenaars. God verlost niet van het lijden maar – heel ongoddelijk – draagt het kreunend met ons mee.' Afgedaald.

Een diepe put. Wij beneden, er middenin. En Hij helemaal boven, aan de rand. Hij roept niet: 'Goed je best doen, jullie daar beneden, wie weet lukt het je dan wel om boven te komen. Niet opgeven hoor!' Hij werpt ons ook geen touw toe: 'Vastpakken en goed vasthouden, jullie daar beneden, dan zal ik jullie 1,2,3 naar boven trekken, een fluitje van een cent....' Nee, Hij daalt af, de put in, tot op de bodem. Daar zit Hij bij ons, daar deelt Hij ons leven, daar is Hij mens als jij en ik, weet van ons plezier, weet van onze zorgen en zorgjes.

God is geen drone-piloot... U weet wel, een drone, zo'n onbemand vliegtuigje, vaak gebruikt voor militaire doeleinden: verkenningsmissies boven vijandelijk gebied, precisieaanvallen om tegenstanders uit te schakelen. Allemaal heel geavanceerd. Technologische hoogstandjes. En het grote voordeel: je riskeert niet het leven van de piloot. Die zit veilig achter zijn computerscherm, joy-stick in de hand. Of dat zo fijn is? Ik weet het niet. Ik zag een poos terug de korte speelfilm 'Drone', waarbij je als het ware in het hoofd van zo'n drone-piloot kruipt. Met alle duivelse dilemma's van dien. Ik werd er niet vrolijk van. God is geen drone-piloot. Hij blijft niet op afstand, houdt geen schone handen. Hij is midden onder ons komen wonen. Met alle risico's van dien.... 'God nam verworpen mensenvlees tot kled / om broos genoeg te zijn voor doodlijk leed.' Paulus zingt daar over: 'Als mens verschenen heeft Hij zich vernederd en werd gehoorzaam tot in de dood – de dood aan het kruis (...) Daarom heeft God Hem ook hoog verheven en Hem de naam geschonken die boven alle naam gaat...' Het hele verhaal van Jezus in een paar liedregels.

Paulus zingt dat lied omdat hij de gemeenteleden in Filippi iets duidelijk wil maken, over de omgang met elkaar, over christelijk leven, de stijl daarvan, bescheiden, niet opgeblazen. Met de gezindheid van Jezus Christus.

Nee, dat betekent niet 'worden zoals Jezus', of zoiets. We hoeven Jezus niet na te doen. Sterker nog: dat kun je helemaal niet. Hij is uniek, zijn weg is uniek. Maar wel die gezindheid, zijn stijl... Moeilijk genoeg. Vreemd aan ons, onze cultuur. Waar het zo ontzettend belangrijk wordt gevonden om op te komen voor jezelf, je rechten, je gelijk. En dat is natuurlijk niet per se verkeerd, begrijp me goed. Maar het kan ook iets verbetens krijgen. En het kan ook zo allemaal om je zelf gaan draaien. 'Afzien van je eigenbelang....'?

Ik probeer in het spoor van deze Jezus te gaan. Ik leer van iemand als Kim Phuc. Ik zie aan haar hoe het je leven voller, rijker kan maken wanneer je je richt op anderen, wanneer je afziet van wrok, van haatgevoelens, wanneer je je meer richt op wat je hebt ontvangen in plaats van wat je allemaal is aangedaan, wat je allemaal niet hebt.... Ik leer ervan. Ik vind het tegelijk zo ingewikkeld. Het gaat vaak tegen je natuur in. Herken je dat niet? Het is ook nog eens een kwestie van karakter, denk ik. In ieder geval is het een leven lang leren, vallen en opstaan. Dat geldt voor ieder van ons persoonlijk. Dat geldt ook binnen de gemeente van Christus: hoe gaan wij met elkaar om? wat stralen we uit als kerk in onze omgeving? hoeveel gelijkhebbert, gemiezemuis is er ook niet binnen de kerk, tussen kerken, gemeenten? waarom worden gemeenteleden soms boos als er even niet genoeg aandacht voor hen is, een bloemetje vergeten bij een jubileum, geen bedankje? zomaar in je ego aangetast, verongelijkt...?

De gezindheid van Christus: geen hemelse chef maar een nederige dienaar.... De gezindheid van Christus: die het lijden van zijn mensenkinderen kreunend meedraagt.

Laten we nu – net als Paulus in Filippenzen 2 – maar gaan zingen. En laten we dat ook blijven doen. Totdat Hij komt. Dat onvoorstelbare vergezicht. Die rotsvaste belofte: Hij komt, maakt alle dingen nieuw. En elke knie zal zich buigen voor Hem. En elke tong zal belijden:

Jezus Christus is Heer, tot eer van God, de Vader.

AMEN

Meditatieve muziek

De cantorij zingt: 'Lead me, Lord'

een motet van Samuel Sebastian Wesley (1810 - 1876)
Psalm 5 vers 8 (King James version)

Lead me, o Lord, in thy righteousness because of mine enemies;
Make thy way straight before my face.

In de Nieuwe Bijbel Vertaling is dit Psalm 5 vers 9 waar staat:

Leid mij langs mijn belagers, HEER, door uw gerechtigheid,
maak effen de weg die u mij wijst.

UITEENGAAN

De kinderen komen terug

Inzameling van de gaven

Gebeden

Dankgebed, voorbeden, stil gebed

afgesloten met zingen van **Onze Vader in de hemel**

We zingen: 'Onze Vader in de hemel'
Lied 1006

U mag gaan staan

Slotlied: 'God to enfold you / God zal je hoeden'

Lied 426

cantorij zingt 1x engels; allen zingen 1x nederlands

Zegen

afgesloten met het zingen van het 'Amen'